

Arracht

Ceist 1 Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuairisc faoi scannán as Gaeilge. Sula bhféachfaidh tú ar an mír, déan liosta, leis an duine in aice leat, de na príomhphoist ar fad a bhaineann le scannán a dhéanamh.

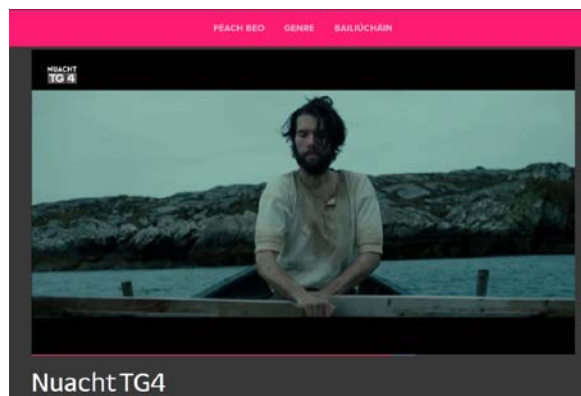
- ✓ Aisteoir
- ✓

Cén post ab fhearr leat féin ón liosta sin? Cén fáth?

Ceist 2 Sula bhféachfaidh tú ar an mír, an féidir leat féin agus an duine in aice leat Gaeilge a chur ar na focail agus na frásaí seo?

1. the Great Famine _____
2. threatening the country _____
3. a man who goes on the run _____
4. as a result of crimes _____
5. in the wrong, unjustly _____
6. filming, shooting _____
7. the nomination _____
8. the cast and the crew _____
9. virtual ceremony _____
10. on the world stage _____
11. shortlist _____
12. contestants _____

Féach ar an mír den chéad uair le feiceáil an raibh an ceart agaibh. Mura bhfuil sibh cinnte go fóill, féach ar an mír den dara huair.

Ceist 3 Féach ar an tuairisc arís agus scríobh achoimre ghearr ar:

1. Scéal an scannáin.
2. An chúis a bhfuil an scannán sa nuacht faoi láthair.

Ceist 4 ‘...*dhá ghradam...*’

1. Scríobh amach na bunuimhreacha ó 1 go dtí 10.
2. Cuir na hainmfhocail úll, timpiste agus bord tar éis na n-uimhreacha sin.
3. Cuir ‘déag’ tar éis na n-uimhreacha anois. Féach an sampla atá déanta sa tábla.

		úll	timpiste	bord
1				
2				
3	trí	úll (déag)		
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

Ceist 5

Cuir an t-alt roimh na focail thíos a bhí sa mhír. An bhfuil siad baininsneach nó firinsneach? Tá an chéad cheann déanta duit.

scannán	an scannán (fir)
bliain	_____
tír	_____
nuacht	_____
ainmniúchán	_____
cliar	_____
gearrliosta	_____
catagóir	_____
iomaíocht	_____

Ceist 6

Pléigh na ceistanna seo leis an duine in aice leat, nó le do ghrúpa.

1. Cad é an scannán is fearr leat agus cén fáth?
2. Cad a cheapann tú faoi scannán iomlán a bheith déanta as Gaeilge?
3. An bhféachann tú ar mhórán scannán i dteangacha eile? Cén fáth?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

Is féidir gach beirt a chur ag déanamh na gníomhaíochta seo agus ansin na poist a phlé leis an rang iomlán.

- ✓ Aisteoir – actor
- ✓ Ceamaradóir – camera operator
- ✓ Cineamatagrafaí – cinematographer
- ✓ Dearthóir feistis – costume designer
- ✓ Dearthóir seit – set designer
- ✓ Eagarthóir scannán – movie editor
- ✓ Ealaíontóir smididh – make-up artist
- ✓ Léiritheoir – producer
- ✓ Scríbhneoir scrípte – screenwriter
- ✓ Stiúrthóir – director

Ceist 2

1. the Great Famine	<i>an Gorta Mór</i>
2. threatening the country	<i>ag bagairt ar an tír</i>
3. a man who goes on the run	<i>fear a théann ar a theitheadh</i>
4. as a result of crimes	<i>de dheasca coireanna</i>
5. in the wrong, unjustly	<i>san éagóir</i>
6. filming, shooting	<i>scannánú</i>
7. the nomination	<i>an t-ainmniúchán</i>
8. the cast and the crew	<i>an chliar agus an criú</i>
9. virtual ceremony	<i>searmanas fíorúil</i>
10. on the world stage	<i>ar an ardán domhanda</i>
11. shortlist	<i>gearrliosta</i>
12. contestants	<i>iomaitheoirí</i>

Ceist 3

Féach an scrípte.

Ceist 4

		úll	timpiste	bord
1	aon ... amháin	aon úll (déag)	aon timpiste (dhéag)	aon bhord (déag)
2	dhá	úll (déag)	thimpiste (dhéag)	bhord (déag)
3	trí	úll (déag)	thimpiste (dhéag)	bhord (déag)
4	ceithre	úll (déag)	thimpiste (dhéag)	bhord (déag)
5	cúig	úll (déag)	thimpiste (dhéag)	bhord (déag)
6	sé	úll (déag)	thimpiste (dhéag)	bhord (déag)
7	seacht	n-úll (déag)	dtimpiste (dhéag)	mbord (déag)
8	ocht	n-úll (déag)	dtimpiste (dhéag)	mbord (déag)
9	naoi	n-úll (déag)	dtimpiste (dhéag)	mbord (déag)
10	deich	n-úll (déag)	dtimpiste (dhéag)	mbord (déag)

Ceist 5

scannán	an scannán (fir)
bliain	an bhliain (bn)
tír	an tír (bn)
nuacht	an nuacht (bn)
ainmniúchán	an t-ainmniúchán (fr)
cliar	an chliar (bn)
gearrliosta	an gearrliosta (fir)
catagóir	an chatagóir (bn)
iomaíocht	an iomaíocht (bn)

Ceist 6

Is féidir gach beirt nó triúr a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin cuid de na ceisteanna a phlé leis an rang iomlán.

Siún Nic Gearailt

Fáilte romhaibh ar ais. Anois, tá an scannán Gaolainne¹ *Arracht* roghnaithe ag Gradaim Scannán agus Teilifíse na hÉireann mar iarrthóir don scannán idirnáisiúnta is fearr ag gradaim na nOscar. Is in iarthar na hÉireann a deineadh² an scannán ar fad. Beidh *Arracht* á thaispeáint i bpictiúrlanna ar fud na tíre ag tús na bliana seo chugainn.

Eibhlín Ní Choistealbha

Suite i Leitir Mealláin i gConamara sa bhliain 1845 agus an Gorta Mór ag bagairt ar an tír, déantar cur síos ar an scannán inspioráideach *Arracht* ar scéal an iascaire, Colmán Sharkey, fear a théann ar a theitheadh de dheasca coireanna a bheith curtha ina leith san éagóir.

I nGaolainn ar fad nach mór atá an scannán go léir agus is in iarthar na hÉireann a deineadh an scannán ar fad. Anois tá an scannán Gaolainne roghnaithe ag Gradaim Scannán agus Teilifíse na hÉireann le cur ar aghaidh don scannán idirnáisiúnta is fearr ag gradaim na nOscar

Dónall Ó Héalaí, Aisteoir, *Arracht*

Táimid an-sásta an nuacht a fháil, abair is mór an onóir an t-ainmniúchán seo a fháil agus tá lámha go leor daoine sa scannán seo, ó Tom Sullivan, an stiúrthóir go Kate McCullough, an ceamaradóir³, Cuán Mac Conghail agus Macalla (Teoranta) a léirigh an scannán agus an chliar agus an criú iontach a bhí againn. Abair, is iontach an rud go bhfuil scannán, a taifeadh i Leitir Mealláin i gConamara agus i nGaeilge, tar éis dul chomh fada seo agus táimid ar fad an-sásta leis an nuacht.

Eibhlín Ní Choistealbha

Tá dhá ghradam buaite ag *Arracht* cheana féin ag searmanas fíorúil IFTA na bliana seo, ina measc an scannán leis an bhfuaim is fearr agus an scannán leis an mbuncheol is fearr. Is é Tom Sullivan a scríobh agus a stiúir⁴ *Arracht*.

Tom Sullivan, Scríbhneoir agus Stiúrthóir, *Arracht*

Táimid an-bhródúil as *Arracht* agus, bhuel, is deis iontach í seo an teanga Ghaeilge a chur ar ardán domhanda. Agus, is bliain fhíor-ait a bhí sa bhliain 2020. Bhuel, is dea-scéal é seo a thugann dóchas agus ardú croí dúinn ag deireadh na bliana.

Eibhlín Ní Choistealbha

Déanfar gearrliosta de na hiomaitheoirí sa chatagóir don scannán idirnáisiúnta is fearr agus sa deireadh is cúig scannán ar fad a bheidh san iomaíocht ag gradaim na nOscar i mí Aibreáin na bliana seo chugainn.

Beidh *Arracht* le feiscint⁵ i bpictiúrlanna na tíre aimsir an earraigh, 2021.

Eibhlín Ní Choistealbha, Nuacht TG4.

¹ *Gaeilge* an leagan caighdeánach

² *rinneadh* an leagan caighdeánach

³ *cinematagrafaí* atá i gceist

⁴ *stiúraigh* a dúradh

⁵ *feiceáil* an leagan caighdeánach